

Keskustelu tulevaisuuden huippuosaamisesta
Luova Suomi
Taideyliopiston Sibeliusakatemian toimipiste
Luovaa osaamista - toimenpidekokonaisuus

25.2.2015

Helsinki

28.2.15

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020

Suomen rakennerahasto-ohjelma

Erityistavoite 9.2 Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantaminen

Luovaa osaamista –toimenpidekokonaisuus

Suunniteltu rahoitus koko toimenpidekokonaisuudelle 11,234m€

Seuraava haku: 23.2.--17.4.2015

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Luovaa osaamista 1

Strateginen tausta

- EU2020: ”Kevään 2013 kehysriihen päätöksen mukaisesti työ- ja elinkeinoministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö ovat valmistelleet valtioneuvoston periaatepäätöstä aineettoman arvonluonnin toimintaohjelmasta, joka koskee aineettomia oikeuksia, luovaa taloutta ja muotoilua. Valtioneuvosto päättäneesi asiasta keväällä 2014.”
- Työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön laatima valtioneuvoston periaatepäätös Aineettoman arvonluonnin kehittämisohjelmasta 2014–2020 (http://www.tem.fi/files/39580/vnp_aineettoman_arvonluonnin_kehittamisohjelmasta.pdf) kokoaa yhteen keskeiset aineettomien oikeuksien strategiaan, luovien alojen liiketoiminnan ja yrittäjyyden edistämiseen sekä kansallisen muotoiluohjelmaan sisältyvät politiikkatoimet.
- Muita luovaan osaamiseen liittyviä kansallisia strategioita ja linjauksia ovat mm. kansallinen muotoiluohjelma Muotoile Suomi, Työelämän kehittämisstrategia vuoteen 2020, Audiovisuaalinen kulttuuri digitaalisessa ympäristössä – poliittiset linjaukset (2012) sekä luovan työn tekijöiden toimeentuloa ja älystrategioita koskevat linjaukset.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Luovaa osaamista 2

Taustaa

- Taide, kulttuuri, taideopetus ja kulttuuriperintö sekä laajat tietovarannot muodostavat perustan, jota ilman luovia tuotteita ja palveluita ei synny.
- Kulttuurialan yritysten toimipaikkoja oli Suomessa vuonna 2012 yli 22 000.
- Luovien alojen ytimen eli kulttuurialan osuus yritysten henkilöstöstä (9,2 %) on lähellä rakentamisen (9,8 %) osuutta ja on selvästi suurempi kuin minkään yksittäisen teollisuuden haaran.
- EU:n tavaramerkkitoimiston ja patenttiviraston vuonna 2013 julkaiseman arvion mukaan teollisuus- ja tekijänoikeusvaltaiset toimialat tuottivat 39 % EU:n bruttokansantuotteista ja 26 % työllisyydestä Suomen vastaavien lukujen ollessa 38 % ja 30 %.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Luovaa osaamista 3

Taustaa

- Globaalit megatrendit, kuten digitalisoituminen, elämyksellisyys, vastuullisuus ja kestävä kehitys tarjoavat mahdollisuuksia luovan osaamisen hyödyntämiselle ja aineettomien oikeuksien eri muodoille kasvu- ja rakennemuutosalojen näkökulmasta.
- Luovaa osaamista sekä taiteen, kulttuurin ja liikunnan keinoja voidaan käyttää vahvemmin esimerkiksi työelämän kehittämisessä, johtamisessa ja innovaatiotoiminnassa.
- Tieto- ja viestintäteknologiaa ja digitaalisia sisältöjä hyödyntävillä palveluilla ja toimintamalleilla voidaan tukea innovaatiotoimintaa, elinikäistä oppimista ja työssä jaksamista.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Luovaa osaamista 4

Tavoiteltavat muutokset ja tulokset

- Luovan osaamisen käyttäminen integroituu eri kasvu- ja rakennemuutosaloille, oppilaitoksiin ja julkiselle sektorille, jolloin luovien alojen työvoiman mahdollisuudet ansaita omalla työllä parantuvat.
- Luovien alojen ammattilaisten ja alan opettajien osaaminen vastaa työelämän ja kansainvälistymisen tarpeita, mikä parantaa koulutuksen laatua ja osuvuutta.
- Saadaan aikaan uutta liiketoimintaa taiteen, tieteen, teknologian ja erilaisen aineettoman arvонуonnintuotannon rajapinnoilta luovien alojen toimijoiden kesken ja yhteistyössä muiden kasvu- ja rakennemuutostoimialojen kanssa.
- Luovaa osaamista sovelletaan uusin tavoin eri alojen työelämän kehittämisessä, johtamisessa ja innovaatiotoiminnassa.
- Luovan talouden ja osaamisen neuvonta- ja tukijärjestelmät toimivat, jolloin alan osaaminen ja ammattitaito vahvistuvat.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Luovaa osaamista 5

Konkreettiset toimenpiteet

Monialaiset osaamisohjelmat

- Tuetaan uutta luovan talouden ja aineettoman arvonluonnin kehittymistä kasvu- ja rakennemuutosalojen monialaisella neuvonnalla, mentoroinnilla, koulutuksella ja osaamisohjelmilla, joissa yhdistetään luovien alojen yrittäjyyden, kulttuuri- ja liikuntamatkailun sekä muiden alojen osaamista tavoitteena osaamisen ja ammattitaidon vahvistuminen kansainväliselle tasolle.
 - o Tavoitteena on löytää valtakunnallinen malli tai malleja, jolla eri kasvu- ja raken-nemuutosaloilla yhdistetään luovien alojen yrittäjyyden sekä muiden alojen osaa-mista tavoitteena vahvistaa ammattitaitoa ja yhteyksiä työelämään kansainvälisel-le tasolle.
 - o Hankkeet voivat sisältää tuote- ja palvelukehittämiseen liittyviä toimenpiteitä (ks. seuraava).

Koulutustarjonnan osuvuuden parantaminen uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseksi

- Parannetaan luovaan osaamiseen liittyvän koulutustarjonnan osuvuutta ja monialaista osaamista ideoiden kaupallistamiseksi, uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseksi, ”brändäämiseksi”, uusien jakelukanavien ja arvoketjujen hyödyntämiseksi kasvu- ja rakennemuutosaloilla ja niiden osaamis- ja innovaatioverkostoissa.
 - Hankkeissa tulee vahvistaa yhteistyössä taiteen, kulttuurin ja luovien alojen sekä muiden kasvu- ja rakennemuutosalojen tuote- ja palvelukehitys- jne. osaamista. Tähtäimenä on uuden liiketoiminnan aikaan saaminen

Luovaa osaamista 6

Konkreettiset toimenpiteet

Ammattilaisten ja opettajien osaaminen

- Kehitetään luovien alojen ammattilaisten ja opettajien liiketoiminta-, johtamis- markkinointi- ja kansainvälistymisosaamista alan liiketoiminnan vahvistamiseksi ja koulutustarjonnan osuvuuden parantamiseksi.
 - Pääkohderyhmänä ovat taiteen, kulttuurin ja luovien alojen ammattilaiset ja Välillisenä kohderyhmänä voivat olla näiden alojen opettajat

Luova osaaminen työelämässä

- Vahvistetaan työvoiman innovoinnin, luovuuden, yrittäjyyden ja työkyvyn edistämistä. Tuetaan ja edistetään johtamista sekä työntekijöiden innovointi- ja työkykyä luovan osaamisen, taiteen, kulttuurin ja liikunnan menetelmin ja keinoin.

(Tiedontuotanto ja viestintä → aktivointi- ja koordinaatiohankkeessa)

- Tuetaan uutta luovan talouden ja aineettoman arvonluonnin valtakunnallista toimintaa (hyvien käytäntöjen kokoaminen, levittäminen ja juurruttaminen), tiedontuotantoa ja viestintää.

Luovaa osaamista 7

Tarkennuksia edellisen haun pohjalta

- Hakemusten tulee olla **monialaisia**; edistää 1) taiteen, kulttuurin ja luovien alojen välistä yhteistyötä, 2) edistää taiteen, kulttuurin ja luovien alojen sekä muiden kasvu- ja rakennemuutosalojen yhteistyötä.
- Hankkeiden toteuttamisessa on huomioitava, että **hankkeiden on kohdistuttava luovien alojen toimijoihin tai luovien alojen osaamisen hyödyntämiseen muilla aloilla.**
- Hankkeissa tulee olla mukana **eri alojen yrityksiä ja luovien alojen ammattilaisia** (ml. taide, kulttuuri, kulttuuri- ja liikuntamatkailu sekä muut kasvu- ja rakennemuutosalat), **oppilaitoksia ja yrityskehittäjiä. Yhteistyö luovilla aloilla toimivien järjestöjen ja/tai yritysten kanssa on edellytys hankkeen rahoittamiselle.**
- Hakijoita **edellytetään verkostoitumaan** hankkeissa ohjelmiin, jotka voivat tarjota mahdollisuuksia monialaiseen kehittämiseen, kuten esim. INKA (Innovatiiviset kaupungit) – ohjelma ja Team Finland.
- Hakijoiden **tulee tutustua myös hankkeen kannalta olennaisiin aiemmin toteutettuihin hankkeisiin ja käytäntöihin** sekä hyödyntää olemassa olevia ja aiemmin kehitettyjä menetelmiä, kuten esimerkiksi CreMA, Rikastamo, Culture Finland, Luovien alojen yritystoiminnan kasvun ja kansainvälistymisen ESR -kehittämishjelma 2007 -2013 ja Arvokas työelämä.
- **Aikaisemmin rahoitettuja tai meneillään olevia hankkeita ei kuitenkaan rahoiteta uudelleen.**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Lisätietoa

www.rakennerahastot.fi

Hämeen ELY-keskus

Valtteri Karhu

rahoitusasiantuntija

puh. 0295 025 149

valtteri.karhu (at) ely-keskus.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kirsi Kaunisharju

kulttuuriasiainneuvos

puh. 0295 330 144

kirsi.kaunisharju (at) minedu.fi

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto